

10 MENO ISTORIJOS STUDIJOS
ART HISTORY STUDIES
LIETUVOS KULTŪROS TYRIMŲ INSTITUTAS
LITHUANIAN CULTURE RESEARCH INSTITUTE

Meninės kultūros
(trans)lokalumas /
(Trans)locality
of Artistic Culture

Vilnius, 2021

Sudarytojos | Edited by

Dr. Lina Balaišytė, Dr. Gabija Surdokaitė-Vitienė

Redakcinė kolegija | Editorial Board

Pirmininkė | Editor-in-Chief

Dr. (hp) Laima Laučkaitė-Surgailienė

(Lietuvos kultūros tyrimų institutas)

Pirmininkės pavaduotoja | Vice-editor

Dr. Gabija Surdokaitė-Vitienė

(Lietuvos kultūros tyrimų institutas, tel. +370 655 72746, el. paštas: gabija.surdokaitė@gmail.com)

Atsakingasis sekretorius | Editorial Secretary

Ass. prof., Dr. Helmutas Šabasevičius

(Vilniaus dailės akademija, tel. +370 682 35546, el. paštas: helmutas.sabasevicius@gmail.com)

Nariai | Members

Prof., Dr. habil. Jagoda Hernik Spalińska

(Lenkijos mokslų akademijos Meno institutas | Instytut Sztuki PAN, Warszawa, Poland)

Prof., Dr. habil. Béatrice Joyeux-Prunel

(Ženevos universitetas, Šveicarija | Université de Genève, Switzerland)

Prof., PhDr. Jindřich Vybíral

(Meno ir dizaino akademija, Čekija | Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, Praha, Czech Republic)

Prof. Dr. Isabel Wünsche

(Jacobso universitetas, Vokietija | Jacobs University, Bremen, Germany)

Visi straipsniai recenzuojami dviejų recenzentų | All submitted manuscripts are subject to peer review by two independent, anonymous expert referees

Redaktorė | Language editor

Margarita Dautartienė

Vertėjas | Translator

Adomas Vitas

Dailininkė | Design by

Elona Marija Ložytė

Maketuotoja | Layout by

Daiva Mikalainytė

© Lietuvos kultūros tyrimų institutas | Lithuanian Culture Research Institute, 2021

ISSN 2783-6193

Turinys / Table of Contents

LIETUVOS SAKRALINĖ DAILĖ: ŠVČ. MERGELĖS MARIJOS ATVAIZDAI LITHUANIAN RELIGIOUS ART: IMAGES OF THE BLESSED VIRGIN MARY

Asta Giniūnienė

Švč. Mergelės Marijos atvaizdai atgailos kanauninkų Videniškių bažnyčioje 7

The Images of the Blessed Virgin Mary in the Canons
Penitentiary Church in Videniškiai 31

Gabija Surdokaitė-Vitienė

Skausmingosios Švč. Mergelės Marijos siužetai Lietuvos liaudies dailėje:
pirmavaizdžio problema ir populiarumas 33

The Sorrowful Virgin Mary in Lithuanian Folk Art:
the Question of Prototype and Popularity 56

MENO (TARP)TAUTIŠKUMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE (1918–1940) (INTERNATIONALITY OF ART IN THE REPUBLIC OF LITHUANIA (1918–1940))

Milda Adamonytė

Sakralinės architektūros modernėjimas Lietuvoje 1918–1940 m.:
architekto Vytauto Landsbergio-Žemkalnio bažnyčios 57

Modernisation of Ecclesiastical Architecture in Lithuania in 1918–1940:
the Churches of Architect Vytautas Landsbergis-Žemkalnis 96

Skirmantė Smilingytė-Žeimienė

Apie Marijampolės valstybinę amatų mokyklą 97

The State Craft School in Marijampolė 125

Lijana Šatavičiūtė-Natalevičienė

Prie liaudies meno tyrimo ištakų: ankstyvoji
Pauliaus Galaunės tautodailės puoselėjimo veikla 127

The Origins of Folk Art Research: Paulius Galaunės
Early Upheld Activities of Folk Art 154

KULTŪRINĖS PRAKTIKOS POLITIKOS LAUKE
CULTURAL PRACTICES IN THE POLITICAL AREA

Jolita Mulevičiūtė

Lietuvos muziejai ir Rusijos imperijos muziejinkystės strategijos 155

Lithuanian Museums and the Russian Imperial Museum Strategies 190

Olga Mastianica

„Už Tėvynę ir Carą“: 1812 m. karo 100-mečio šventimas
kaip jaunimo imperinio lojalumo konstravimo įrankis 191

‘For the Fatherland and the Tsar’: Celebrating the 100th Anniversary
of the War of 1812 as a Tool for Building Imperial Loyalty of the Youth 223

Giedrė Jankevičiūtė

Amžininkų dailė nacionaliniuose rinkiniuose: Vilniaus dailės
integravimas į Lietuvos meninį paveldą 1939–1944 m. 225

Contemporary Art in National Collections: Integration
of Vilnius Art into the Lithuanian Artistic Heritage in 1939–1944 259

Renata Šukaitytė

Karo Ukrainoje įrodymai Šarūno Barto filme „Šerkšnas“ (2017) 261

Evidence of the War in Ukraine in Šarūnas Bartas’ Film ‘Frost’ (2017) 290